

A bizalom a jó közösség alapja

Húsvéti öröm - együtt minden jó szándékú emberrel

Ünnep előtti beszélgetés dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsekkel.

A húsvét a keresztények számára a legnagyobb, a legigazibb ünnep. A megváltás jó híre a terhelte, megfáradt emberi lélekbe a remény, az öröm, a bizalom érzését ülteti. Ezzel egy időben, a természet tavaszi újjászületésének élmenye megújulásra indítja az embereket.

Az egyház pedig lelkekre köti a híveket, hogy évente legalább egyszer, hívást táján szülessen új. Vajon hogy tudja szolgálni ezt a megtisztulási, megújulási folyamatot a Kalocsa-kecskeméti főegyházmegye? Küzdött ugyan, hogy nagyon kevés a pap és az egyházi szervezetek is sokféle hiánnyal szenvednek. A többi között ezekről a kérdésekről beszélgettünk dr. Bábel Balázs érsekkel, a főegyházmegye első papiával.

- A gondokról természetesen tudok - válaszolja a metropolita -, de a jubileumi szentév húsvéti ünnepét köszöntve hadd szóljak inkább a reménységeinkről. Amióta kinevezett a Szentatya ide, rendszeresen járom az egyházmegye útjait.

Ma már elmondhatom, hogy szinte kivétel nélkül minden plébánián voltam legalább egyszer. És bízva mondhatom: nagy csoda részesei lehettünk. Mert ezekben a megfogyott közösségekben megtapaszthatjuk, hogy - minden múltbéli üldözés, megalázás és annyi jelenkori kísértés ellenére - elhúsvét hite és öröme.

- Sokak szerint a hívekkel fönntartott testvéri-atyai kapcsolat megterheli, hogy az érseki székhely és a hivatal Kalo csán van. Nem lenne jobb átköltözni Kecskemétre, ahol a legtöbb a katolikus hívó?

- Gondolkodtam már ezen én is. A történetiség azt kívánja, hogy a kalocsai érsek Kalocsán maradjon. Azt pedig természetesen találok, hogy a szolgálat újra és újra útra indít. Kecskeméten például biztos, hogy többet miséztem, és többször tartottam lelkigyakorlatot, mint Kalocsán. Gyakran megfordulok a megyeszékhelyen, a Czollner téren és a

Szentcsalád-plébánián, meg az iskolánál. Itt a Duna-parti városban hetente – csütörtökönként – felöltött hitanspoortort vezetnek a hétvégi egyházszervezők, akik a kisebb egyházközösségeket. Az érseki hivatal egyébként nem is nagyon lehetne átvinni, mert a Kossuth téri helynökségen kicsi a hely. Ez az épület – az egykori rendőrség – máig sem került át tulajdonunkba. Ez ha Keesemécsen lenne, akkor Bajára, Bácsalmásra vagy Jánosalmára miként juthatnék el? Nem nyernék számszerű időben, kilométerben. Az én munkám nem reprezentáció. Inkább zárandókat...

- A plébániák élete a lelkipásztor és a hívek meghitt kapcsolatán alapul. Mostanában gyakran hallani híreket e bizonnyal megingásáról. Anyagi természetű ügyekről van szó. Gondolkodok itt a Lakiteleki Népfőiskola megvásárlására vagy a Guliga-újvyré.

- Magam is vallom: az egyházi vezetőknak nagyon vigyázniuk kell ezekben a kérdésekben. Az anyagi természetű ügyek szinte mindenütt megterhelik a papok és a hívek kapcsolátát. Bizalom nélkül nem működhet érlelően a lélek, nem teljesítheti igazi funkcióját a plébánia. Az Őn által említett témák azonban a csanádi egyházmegye ügyei.

- Lakiteleket Önnek is bizonyosan följajánlották...

- Ez igaz. Nem is lett volna haszontalan a megvásárlása. Sokféle közösségünk - ministráns- és diakónus-kör, KALOT, KALÁSZ - nélkülözni kényszerült az alkalmas találkozási helyeket; pedagógusaink, civil segítőink továbbképzésére is kellett volna hely. De nem volt pénzünk.

Nekünk eladósodott iskoláink, romos templomaink, düledező falusi-tanyasi plébániáink vannak. Nem is merészeltem volna erre gondolni. Az anyagi részleteket nem ismerem, de biztos vagyok benne, hogy tisztán kezelt dologról van szó.

- Sokan mégis úgy érzik, az egyház az anyagi ügyeit titkolja. Óriási összegekről lehet szó.

- Higgye el, nincs titkolnivalónk. A plébániai gazdálkodás a közösség tagjai számára nyilván-

nos. Az egyházközségi szabályzat előírja, hogy az év végi háladáskor részletes mérleget kell ismertetni. „B” kasszáról és egyebekről én először a Guliga-ügy kapcsán hallottam. Azt persze tudtam, hogy a Szent Antal pelysből babja jutottak támogatására számla nélkül is adhat a lelkesek pénzét. Míg egyházunk él, segíteni fogja a szegényeket.

- De az állam is ad, a hívek is, külföldről is érkezik segély...

- Azt mindenki láthatja - nyilatkozta -, hogy mennyi állami támogatást kapnak az egyes egyházak. Ez az összeg persze nem a papok magánjén, hanem az intézmények, szervezetek fennmaradását szolgálja. Azt pedig most árurol el az egyházmezgye, központi járulékként, az egyházközsegek összességétől évente ötmillió forintot kap befizetésként. Mel-

Ékelet kapjuk a kéréseket: tetőjavítás, beázások, ablakjavítások, templomépítés. A külföldi segí-
lyek elapadtak. Magyarország, Közép-Kelet-Európa a rendszer-
változtatás óta nem számít ki-
emelt segélyezendő területnek.

- Most a szentévbén zarárk le

az öt évvel ezelőtt dr. Dankó László érsek úr által alapított helyi zsinatukat.

- Számos dokumentum született, azt azonban nem mondhatnám, hogy az öt esztendő során meg lehetett újítani az egyházme-gye közösségeit. En így gondolom, hogy most, amikor lezárjuk ezt a zsinati szakaszt, a megállapítások végére nem pont kerül. En - hadd hozzam az írásjeleket példának - kettőspontot tennék a lezáró dokumentum szövegének végére.

Hisszük, hogy a nyitott és toleráns emberek társadalmában valóban egy új világ születhet. Ennek előzetes örömet, kegyelmét kívánom a Petőfi Népe minden olvasójának ezen a szép napon, 2000 húsvétján...

Farkas P. József

Újra meg kell tan

Bölcskei Gusztáv refo

Ünnepelni is tanulni kell.
Nagyon nehéz tartalmasan ünnepelni ott, ahol megszakadtak a hagyományok – nyilatkozta a húsvét közeledő ünnepe kapcsán Bölcskei Gusztáv püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke.

A püspök utalt arra, hogy a húsvét a kereszténység legelső ünnepe, amely a Krisztus-hit lényegét foglalja magában.

Hangsúlyozta azonban, hogy a méltó ünnepléshez a hagyományokat tovább kell adni a következő ge-

Egységesülő magyar nemzet

Magyar papok és kispapok a Szentatyával a Szent Péter-bazilika főoltáránál

A kereszténység nagy jubileuma, Krisztus születésének 2000. évfordulója, és keresztény magyar államiságunk millenniuma alkalmából több ezer magyar hívő érkezett október 7-én Rómába, hogy részt vegyen a magyar nemzeti zarándoklaton.

Első nap a vatikáni Szent Péter-bazilika szent kapuján igyekezett mindenki áthaladni. Délután a falakon kívüli Szent Pál-bazilikába sietünk, ahol *Paskai László* bíboros, prímás volt a főcelebráns, és Jakubinyi György gyulafehérvári érsek mondta a homíliát a magyar szentekről: „Ne csak az Árpád-ház és a nemesség tagjai legyenek, hanem hadd legyünk mi is tiszták, hősök, szentek!”

A szertartás végén, a pápai és a magyar Himnusz után felhangzott a székei himnusz is a szinte újra egységesülő magyarok ajkán. A zarándoklatra sokfelől jöttünk, az országok belülről és határainkon túlról, együttesen mintegy ötezen. A magyar püspöki kar a *Makrovilág* zarándokírodát bízta meg a szervezéssel, de sokan érkeztek egyénileg is, főleg határainkon túlról. (Köln, München, Stuttgart, Frankfurt, Essen, Párizs, Lyon, Genf, London, Vancouver... Jöttek Ausztriából, Romániából, Ukrajnából, Szlovákiából, Horvátországból, az Újvilágból, sőt, Ausztráliából is.)

Nyolcadikán, vasárnap volt a világ püspökei háromnapos millenniumi jubileumának záró szentmiséje a Szent Péter téren. *Bernardin Gantin* néger bíboros, köszöntö meg a Szentatyának, hogy összehívta őket. A határon túlról 1450-en érkeztek, köztük nyugállományban lévők is, a vatikániakkal, az olaszokkal és a bíborosokkal együtt mintegy kétezeröttszázan voltak. Az országok közül hazánk püspökei voltak a legtöbben – határon innen és túlról –, összesen huszonhatan, mert ez most a Magyarok Nagyasszonyának ünnepe és együtt a magyar nemzeti zarándoklat csúcspontja is volt. Jubileumnak számított az is, hogy húsz éve ezen a napon szentelte fel a Szentatyát a vatikáni grottában felépült magyar kápolnát.

E szentmise homíliájában a pápa arra emlékeztet, hogy „az Úr az utolsó vacsora termében – a cönakulumban – apostolaira bízta egyházát, most pedig itt, ebben a hatalmas

cönakulumban, mi, sokezen apostol-utódok a szív bölcsességét kérjük tőle és ünnepeljük az Eucharisziát. Ránk bízta azt is, hogy tanúi legyünk, de azok vagyunk-e?” A történelem során életüket adók között név szerint említette Apor Vilmost is. Felhívta püspökságait, hogy szentelésükkor tett ígéretüket közösen újítsák meg. A szentmise végén került sor a III. évezred felajánlására, a fatimai Szűz oltalmába.

Estefelé a római püspökök mindenkorai cimttemplomában, a lateráni bazilikában rendezték meg az éjszakába nyúló imavirrasztást, amely *Takács Nándor* székesfehérvári megyéspüspök szentmiséjével indult. Homíliájában egy Sík Sándor-versre utalás után Pál apostolt idézte, aki szerint a hitnek gyümölcsöket kell hoznia. Gyümöleshöz vagyok-e? Azelőtt nyíltan hirdették az istentelenséget, ma talmi csillogással csábítják gyermekeinket. Minden ellenére „tegyétek, amit mond” – javasolja az Úr édesanyja. Így egész emberi életünk imádsággá válhat számunkra, első nagy királyunk kései unokái számára.

Az imavirrasztás keretében hangzott el *Madari Gyula* magyar történelmi keresztútja is, amelyet erre az alkalomra állított össze.

Hétfőn, kilencedikén a magyaroké volt a vatikáni bazilika. Mintegy 100, fehér ornátusba öltözött pap és 26 püspök ült körül a Szent Péter sírja fölé épült, ún. *Confessio* (hitvallás) oltárt, a szentmisét főcelebránsként bíborosunk vezette; *Keresztes Szilárd*, görög katolikusok püspöké mondta a szentbeszédet Isten atyáságáról és a mi Isten-gyermekeségünkről: „Merjük hangosan kiáltani: Isten gyermekei vagyunk!” Mindig voltak, akik hangos szóval mertek, tudtak kiáltani: *Gellértől Aporig* és hitvalló nagyjaink is, mint *Mindszenty* bíboros.

A kupola alatti tér hatalmas virághoz hasonlított. Középen a kehely, szélén a sok-sok fehér szírom: pap-

jaink fehér miseruhájukban. Nézni is gyönyörűség volt.

Végül a bazilikát betöltő magyar sokaság között középen haladt végig mosolygva, áldást osztva a legfőbb pástör. Nem reszketett. Nyugodtan, kiegyensúlyozottan foglalt helyet és *Seregély István* egri érsek latin köszöntője után elkezdte *saját nyelvünkön* a magyarokat fogadó beszédét. Dörgön harsant fel a taps. A mondanivaló további részét *Ternyák Csaba* érsek, a vatikáni *Papi Kongregáció* helyettes vezetője olvasta fel magyarul, ő csak néha, egy-egy hangsúlyos közölnivalóját mondta el nyelvünkön. A beszédet 11-szer szakította meg a lelkes taps. Végül püspökeink és néhány jeles személyiség egyenként tisztelegtek előtte, majd megkondgatta azt az *ajándék-harangot*, amely a főoltár mellé állítva, az akkori pápa által a nándorfehérvári győzelem után elrendelt déli harangszóra emlékeztetett.

Ezen a napon a szentévbén szokásos esti imát a Szent Péter téren *Veres András* püspök, a Püspöki Konferencia titkára vezette olaszul és magyarul. Az újfajta megvilágításban mint-ha fényvonalakkal rajzolták volna fel a mélyékké égboltra, úgy ragyogott, tündöklött a bazilika.

A magyar zarándoklat utolsó napján a *Santa Croce in Gerusalemme* (jeruzsálemi Szent Kereszt) -bazilikában a magyar püspöki kar újraválasztott elnöke, *Seregély István* egri érsek volt a főcelebráns, a szentbeszédet a külföldön élő magyarok püspöke: *Miklós-házy Attila* SJ tartotta, aki azzal kezdte beszédét, hogy a legnagyobb és legszentebb jelképünk egy korabeli *bitófa*. Nem a tudás, hanem a szégyenletes botrány fája, de Üdvözlőnk rajta törte meg holtával a halált. Országunk, nemzetünk és egyéni sorsunk tele van keresztetekkel. A magyar keresztet viselő nép. A jövő évezred irányvonalát is az határozza meg, hogy kereszthordozók vagyunk, mert

In hoc signo vinces! E jelben győzni fogsz!

Megérettük az újra kialakuló magyar összetartozást.

Reményi J. Nicodem

Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek köszönti a Szentatyát

Magyar püspökök az ünnepi szentmisén: Veres András, Spányi Antal, Katona István, Várszegi Asztrik, Reizer Pál, Bosák Nándor, Keszthelyi Ferenc

KALOCSAI ÚJSÁG

POLITIKAI - TÁRSADALMI - KULTURÁLIS LAP

Megjelenik kéthetente szerdán

Kalocsa, Bácsa, Dunaszentbenedek, Dunapataj, Dunsók, Drágszél, Géderlak, Fajsz, Foktő, Hajós, Harta, Homokmégy, Miske, Ordas, Öregcsertő, Szakmár, Uszód, Újtelek

59 Ft

HALOTTAK NAPJÁRA

Nadányi Zoltán: Nyomtalanul

Itthagynom én ezt a házat,
Többé sose lát,
A kilincsről is letörlöm
A kezem nyomát.

Hátal megyek át a kerten,
Az udvaron át
Gondosan elgereblyezem
A lábam nyomát.

FŐPÁSZTORUNK ÖTVEN ÉVES

Munkatársai körében, családias hangulatban ünnepelek ötvenedik születésnapját október 18-án dr. Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek. A kerék-évforduló kapcsán beszélgettünk Érsek úrral.

- Az ötvenedik születésnap mindenki

életében jó alkalom arra, hogy az ember megálljon egy pillanatra, összegezze eddigi életét és mérlegelje az jövőt. Volt-e ilyen gondolata Érsek úrnak?

- Ez az igazi jöbel-év, a jubileumi év. A zsidóknál ötvenévként megújított a kosszarvakat - ez a jöbele, innen van a jubileum szó - felszabadították a közben rabszolgáskodó esett embereket, visszazármasztották a birtokokat. Erről beszél Jézus az evangéliumban, mikor az Úr kegyelmi esztendőjét hirdeti meg. Egy ilyen biblikus háttérrel úgy kell számadást vetni az embernek, hogy mi az, amit le kell adni, vissza kell adni, és mi az, amit továbbra is tenni kell. Kétségtelen, hogy ez ötven év egy ember életében sok idő, a világ történetében semmi. De merem állítani, hogy ez ötven év hozta talán a legnagyobb változásokat a

Folytatás a 3. oldalon

3. OLDAL

III. évfolyam, 22. szám

2000. november 1.

FŐPÁSZTORUNK ÖTVEN ÉVES

Folytatás a 1. oldalról.

világban, amiben én életem. Így írja Váci Mihály: "Emberöltöt életem, de a sorsom történetem és ezredévnvi". Biztos, hogy másként éli meg egy városi ember, de nekünk még gyermekkorunkban voltak ökreink, lovunk, irni-olvasni petróleumlámpa fényénél tanultunk meg. Nagyon nagy volt az az ív, ami egy bejáratot egyszemélyes történetemben.

- Mi volt az első gondolata az évforduló kapcsán?

- Először a hála gondolata, hogy ezt is megéletem. Berzsenyi mondja: "Életemet szívesen nélnék bennem". Az azért ez nem merem elmondani, sok mindent másképp kellene csinálnom a mai eszemmel.

- A múlt összegzése mellett jutott-e idő a jövőre tervezésre?

- Nem vagyok a nagy tervek embere, mert az mindig együtt jár a fogadkozással. Nem szabad nagyokat ígérni, mert nem biztos, hogy megvalósul. Egy bizonyos, hogy ez az év, ami tele volt ünnepekkel, olyan nagy pillanatokkal hozott, ami nem mindenkinél adatott meg: a hála ezredév, Jézus születésének kétezere éve, a pápánál lehetett a magyarság s közötti lehettem én is. Talán az sem elhanyagolható szempont, hogy egy súlyosabb múltam is volt, ami megint csak elgondolkodt az élet törekényességéről. Abból felegyölvél meginkább ajándékot tartom az életet, amit eddig is annak tartottam.

- 2002-ben lesz főegyházmegegyék ezer éves. Vannak-e már tervek a jubileumi év ünneplésére?

- A terveket illetően minden kereszt-

tény embernek van egy nagy célja: eljussom Istenhez. Hogy közben aztán mit csinál, azt az élet, a feladatok adják. Nem szabad aggodalmaskodni, mondja Jézus, elég a napnak a maga baja. Így én magam is azt szeretném, hogy ami feladat adódik, megvalósíthassam. Az egyházmegye alapításának ezer éves évfordulóját azonban nem szeretném csak ünnepekben kimeríteni. Tehát sokkal több hétköznapi tartalommal szeretném megöltetni és megtölteni. Részen úgy, hogy a zsinatot üljöl átvizsgáljuk, hogy mit értünk el, mit valósítottunk meg. Részen pedig úgy, hogy a papnevelésnek, iskolatypkés, pedagógusképzésnek, hitoktatóképzésnek új formát is szeretném keresni. Mire gondolok? Gyakorlatiasabbá tenni a papnevelést. Már most Karácsonyra is küldöm őket a plébániákra, kapcsolódjanak be a pasztorációba és ne csak az érsekségre jöjjenek be ünnepekre. Serkentem őket a magasabb képesség megszerzésére, legyen az doktori fokozat vagy posztgraduális képzés. Az iskoláknál azt szeretném elérni, hogy csökkentsék a követelményi szintet, hanem hogy minőségi iskolát csinálunk. Persze ez pedagógusfüggő is. Vélők is szeretnék törődni mind lelkilek, mind szakmai továbbképzés területén. Ezért veztettem be a rekollektációkat. Sajnos, meg kell mondanom, hogy egyházmegyeinknek még mindig nagy hátránya, hogy a rendszerváltozás több olyan jószándékú ember, akinek nem volt teológiai végzettsége, beállt a hitoktatásba. Lehet, hogy korábban pedagógus volt, értelmi foglal-

koztást tűzött, de nem volt jártas a hittudományban. Képzettségüket a számukra szervezett tanfolyamokkal próbálom az egyre emelkedő követelményekhez igazítani. Tehát így értem én a külön programokat, ami eddig még nem volt. A többit adja az élet.

- Az egyházmegyei, az egyházközösségi életet nehezíti a folyamatos pápáhiány. Mi lehet a megoldás ezen a téren?

- Nyilván ez és szembe kell nézni. Segíteni úgy lehet, hogy a világi hívek tessék felelősségteljesebb gondolkodással, s eléjük, hogy vállalkoznak több területen részfeladatokat. Amit lehet, vegyünk le a pap válláról, gondolok itt például a gazdasági dolgokra.

- Jelenlét-e segítségét a diakónusi kör?

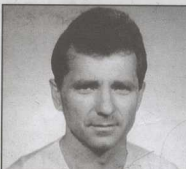
- Igen, fejleszthető is, de nem a végtelenségig. A diakónusok többsége ugyanis házas ember, a családjuk eltar-tása nagyon fontos szempont. Ha kisebb közösségekbe kerülnek, nem biztos, hogy az elegendő jövedelmét biztosít nekik. Tehát csak nagyobb helyekre lehet tenni őket, illetve olyan embereket szentelni diakónussá, akik már nyugdíjhoz közelednek, vagy mellesleg még tudnak kiegészítő munkát végezni. A diakónusi kör értekeltem és szeretném továbbfejleszteni arra alkalmas emberekkel, tehát nem mindenkinél.

- Érsek úr, köszönöm a beszélgetést, és engedje meg, hogy a Kalocsai Újság munkatársai és olvasói nevében kérjem Isten áldását, s kívánom, hogy még sokáig, egészségesben és eredménytel tudjon munkálkodni egyházunkban, egyházmegyeink élén.

Körtemendy Sz.

KALOCSAI ÚJSÁG

DR. SZVÉTEK JÓZSEF

A később országos ismertségre szert tett pedagógussaládba született 1950-ben. Szülei magas mércét szabtak tehetséges fiuknak, aki tanulmányai során egészen az orvos diploma megszerzéséig meg is felelt az elvárásoknak, amellyel - természetesen - felírták érse során szponzorolt. Kiskorában kezdte orvosi pályafutását, majd néhány év után már családossal, orvosfelelősséggel, két gyermekével hazajött Kalocsára. Itt dolgozott két orvosi szakvizsgájának birtokában háziorvosként, urológusként.

Hízenetkörök megélt futballistaként is számítottak rá, de kiderült, a szíve nem alkalmas az intenzív sportolásra. Orvotagidai a csapatnál orvosként segítve évtizedeken át, a játékosok kedvelt barátiként is szeretették.

Erett felnőtt életében azután egyszer csak bejött egy-egy rossz fordulat, ami nehezített tudott földgöngyölni, megvilágította őt. Ez időszakra gyakran látták zárkózottan, magába roskadnak, a belül valójában megélt, érzékeny doktor úgy ezt önbizalmat sugározni akart, kemény tartással próbálta ellenőrizni. Voltak alkik - felültelesen - ezt érezték a rá jellemzően. Sokkal többen - a környezete, betegek, barátai, mások, akiknek a szeme láttára itt rőt fel, itt dolgozott - tudták a Doktor úr, a Szvéték József egy jószívű, érzékeny, jólelkű ember.

Kedves Doktor Úr, Jóská! Alig több mint fél éve az általad annyira szeretett édesapád halála adott nekünk szomorú témát. Előző számunkban a már szintén nem élő